

Borgå vattens stabiliseringsprogram

Affärsverket Borgå vattens direktion 23.03.2026
307/02.02.00/2026

Beredning och tilläggsuppgifter:
VD Elina Antila, tfn 040 489 9593
Ekonomichef Jutta Westerlund, tfn 040 144 7159

Stadsstyrelsen i Borgå beslutade den 2 februari 2026 om utarbetande av ett stabiliseringsprogram (Stadsstyrelsen 2.2.2026, § 27). Borgå stads ekonomi försvagas under de närmaste åren på grund av den kraftiga minskningen av samfundsskatteintäkterna, vilket förutsätter strukturella och permanenta anpassningsåtgärder av alla sektorer och affärsverk. Utgångspunkten för Borgå vattens stabiliseringsprogram är att trygga vattentjänsternas ekonomiska bärkraft i en situation där det finns betydande och långvariga tryck på stadens inkomstbas. Syftet är att stärka affärsverkets ekonomi, effektivisera verksamheten och säkerställa servicenivån, nätverkens skick och investeringsförmåga långt in i framtiden. Den pågående utarbetningen av en lagstadgad plan för egendomsförvaltning bidrar till att effektivisera verksamheten.

Programmet stöder Borgå stads mål att under fullmäktigeperioden uppnå en anpassning på minst 8 miljoner euro samt att stärka stadens och dess affärsverks ekonomiska hållbarhet i en situation där inkomstbasen är utsatt för betydande osäkerheter.

Borgå vattens verksamhetsmiljö förändras snabbt när det gäller ekonomi, lagstiftning och teknologi. För att stabilisera vattenverkets ekonomi krävs planmässiga och kontrollerade åtgärder samt förmåga att förnya verksamhetsrutinerna, särskilt i en situation där stadens ekonomiska utsikter är osäkra. Programmet följer riktlinjerna i stadens stabiliseringsbeslut och fokuserar på bestående praxis, kostnadskontroll och långsiktig utveckling av verksamheten.

Borgå vattens stabiliseringsprogram syftar till att uppnå besparingar genom att främst fokusera åtgärderna på tidigare överenskomna strategiskt viktiga mål, såsom klimatmål och investeringar i eftersatt underhåll i vattenförsörjningen, samt genom att prioritera dessa åtgärder.

Borgå vatten förvaltar ett omfattande och mångsidigt fastighetsbestånd som omfattar vattenbehandlingsanläggningar, pumpstationer, avloppsreningsverk, tryckreduceringsstation och lagerutrymmen. Fastigheterna utgör en betydande del av affärsverkets driftskostnader, men de erbjuder också en stor potential för energieffektivitet. Energieffektiva lösningar har redan länge utnyttjats: till exempel processutrymmena i centralreningsverket värms i huvudsak upp med spillvärme från renat avloppsvatten. I stabiliseringsprogrammet förbättras energieffektiviteten ytterligare bland annat genom solpaneler, värmepumpslösningar, förnyelse av värmesystem och

totalrenovering av fastigheter. Dessa åtgärder minskar energiförbrukningen permanent och stöder samtidigt stadens mål att minska driftsekonomi och förbättra resurseffektiviteten.

Projektet omfattar även optimering och modernisering av vattenbehandlings- och avloppsreningsprocesser för att minimera användningen av kemikalier. Den nya kalkstensanläggningen gör det möjligt att avstå från dyra kemikalier, lut och koldioxid, eftersom användning av dem medför utmaningar när det gäller arbetssäkerhet. Vid rening av avloppsvatten effektiviseras tillförseln av ferrosulfat och kalk samt utvecklas en noggrannare och mer ekonomisk proportionering. Samtidigt förenhetligas upphandlingsprocesserna för kemikalier ytterligare och förutsägbarhet förbättras så att upphandlingarna kan genomföras så kostnadseffektivt som möjligt. Optimering av kemikalieanvändningen medför betydande besparingar och minskar marknadsprisfluktuationernas inverkan på driftskostnaderna.

Användningen av externa tjänster kan minskas genom att utveckla den egna personalens kompetens, anpassa uppgiftens innehåll och rikta nya rekryteringar med beaktande av framtidens behov. Till exempel kan elinstallationer och byten av vattenmätare utföras alltmer i egen regi. Utarbetandet av entreprenadhandlingar och planeringen av näten överförs också till interna uppgifter när det är ändamålsenligt. Fler vattenprover tas än tidigare. Detta möjliggörs genom att utbilda och skaffa den egna personalen certifikaten på det sätt som myndigheterna förutsätter. På så sätt stärks affärsverkets kompetens, beroendet av köpta tjänster minskas och stadens riktlinjer för effektiv allokering av personalresurser följs. Det ovan nämnda kan å andra sidan också fördröja projekten.

Nätverksbyggande minskas under hårda köldperioder, då arbetsförhållandena är krävande och kostnaderna ökar. Detta minskar kostnaderna för bränsle och utrustning, men kan i viss mån fördröja projektens framskridande. Sökandet efter läckage och minskningen av ofakturerat vatten fortsätter systematiskt, vilket direkt minskar driftskostnaderna och förbättrar nätverkets driftsäkerhet. Digitaliseringen utnyttjas i stor utsträckning i kundbetjäningen och i processkontrollen. Antalet E fakturor ökas, fjärravlästa mätare effektiviserar faktureringen och övervakningen, och ökning av elektroniska tjänster minskar det manuella arbetet. Renoveringen av nätverket fortsätter planmässigt, eftersom det minskar läckagevatten och störningssituationer samt sänker reparationskostnaderna på lång sikt.

Stabiliseringsprogrammet syftar till att uppnå bestående årliga besparingar på cirka 370 000 euro under 2027. Besparingarna uppnås genom att förbättra energieffektivitet, minska kemikaliekostnader, minska externa tjänster samt av digitalisering och effektivare allokering av personalresurser.

Direktionen godkänner de stabiliseringsåtgärder som framgår av bilagan som en del av Borgå stads stabiliseringsprogram.